

Ľudovít Števkó: Ťažký, chaotický rok 2021

- CZ24 News | 1. ledna 2022

SLOVENSKO: Slovenská republika zažila počas svojej existencie nejedno turbulentné obdobie ekonomických, sociálnych a politických kríz. Nikdy však tieto krízy od prvých privatizačných rokov rozkrádania štátu po celosvetovú finančnú krízu v rokoch 2008 – 2009 nezasiahli spoločnosť tak citelne ako pandemický rok 2021 spojený s katastrofálnym vládnutím súčasnej koalíčno-politickej zmesky na čele s Igorom Matovičom. Dlhová kríza, ktorú v USA spustil krach investičnej banky Lehmann Brothers nebola v našej réžii podobne ako súčasná všeobecná kríza v réžii Covidu 19 a následných mutácií tohto vírusu. Náš rýdzo slovenský problém (v našej réžii) je žiaľ v tom, že sme si zvolili do najhoršieho počasia tú najhoršiu vládu a dôsledky svojho zlého rozhodnutia budeme znášať ešte dlho.

Aby sme si rozumeli: nejde iba o pokles výkonu ekonomiky a pokles životnej úrovne ľudí, ale o dôležitejšie aspekty demokracie – o rozvrat právneho štátu, začiatok konca slobodného spoločenského diskurzu a slobody v kontexte dodržiavania ľudských práv zakotvených v ústave.

Úradovanie Kolíkovej a rozpad Kotlebovej strany

Už na začiatku roka 2021 sa predostrelo verejnosti prvé zhnité ovocie slovenskej spravodlivosti: Zasadla ministerská komisia na prešetrenie záhadnej smrti generála Milana Lučanského v kolúznej väzbe, ktorú nominovala Mária Kolíková zodpovedná za smrť významného muža v inštitúcii spadajúcej pod jej rezort. Už dopredu sa vedelo, že výsledok vyšetrovania „nezávislej“ komisie potvrdí oficiálnu verziu: populárny generál polície sa vraj obesil na posteli poležiačky teplákovou bundou počas pár nestrážených minút. „Pozornosti médií takmer uniklo, že už predtým dal generálny prokurátor Maroš Žilinka pokyn prešetriť okolnosti smrti generála odborným tímom kriminalistov, ktorý má ukončiť svoju prácu v druhej polovici januára budúceho roka rekonštrukciou prípadu jeho úmrtia. Dozvieme sa čoskoro pravdu o tomto traumatizujúcom prípade?

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Koncom januára sa zrodilo prvé prekvapenie na opozičnej politickej scéne. Z Ľudovej strany Naše Slovensko (ĽSNS) ohlásili odchod dve najznámejšie tváre tejto strany: Milan Uhrík a Milan Mazurek spolu s ďalšími členmi poslaneckého klubu Ondrejom Ďuricom, Miroslav Sujom, Eduardom Kočišom a Miroslavom Urbanom. Neurčité signály, že vo vedení strany čosi škripe boli známe už dávnejšie, ale v otvorenej roztržke sa prejavili po straníckom sneme a zmene stanov, ktoré dali Kotlebovi všetky kompetencie vodcu rozhodovať sám o všetkom a za všetkých. S ĽSNS sa rozlúčila jeho

najschopnejšia časť a poslanecký klub strany ktorý mal spočiatku 17 členov sa poriadne scvrkol, keďže už vlni opustili klub LSNS nečlenovia strany Tomáš Taraba, Štefan a Filip Kuffovci.

Rozpad a vznik nových politických strán v parlamentnej praxi na Slovensku nie je ničím novým. Vytvorenie strany Republika okolo europoslancu Milana Uhríka, poslancu Milana Mazureka a ďalších odpadlíkov od Kotlebu však vyvolal mnohé politologické otázky aj špekulácie niektorých politikov. Dôvodom roztržky medzi Richardom Sulíkom (SAS) a Jaroslavom Naďom (OLaNO) bolo nie celkom jasné tvrdenie ministra obrany, že Matovič má v úmysle udržať sa pri moci aj vďaka podpore poslancov bývalých členov LSNS okolo Mazureka. Sulík zaútočil: „Tichá vláda s fašistami je za hranicou. Slovensko je na ceste do priepasti.“ Naď sa na následnej tlačovej konferencii proti Sulíkovej interpretácii jeho tvrdenia ohradil, ale mlieko bolo rozliate ako veľa krát predtým. Bolo zrejmé, že Matovičova vláda sa kníže zboka na bok ako na rozglejenom hojdacom kresle.

Sľubný koniec (samo)vlády Igora Matoviča

Dezintegrácia koalícieho zoskupenia pokračovala pozvoľna, aby napokon vyústila do demisie predsedu vlády. Najprv sa vybíjali v rybníku vo vzájomných sporoch menšie ryby. Europoslankyňa Lucia Ďuriš Nicholsonová vyvolala konflikt s vicepremiérkou Veronikou Remišovou (Za ľudí) kvôli eurofondom, čím vznikla búrka v lyžičke vody a pani europoslankyňa odišla z materskej strany SaS do závideniahodnej nezávislosti. Nespokojný poslanec NR SR Miroslav Kollársa nadobro rozišiel s Remišovou a jej stranou Za ľudí a ocitol sa v radoch nezaraďených poslancov. Stranu Za ľudí opustil aj Tomáš Valášek a vzdal sa postu predsedu Výboru NR SR pre európske záležitosti. Mal na to osobitný dôvod – nesúhlasil s nákupom ruskej vakcíny Sputnik V. Odchody poslancov ako aj kontroverzné zvolenie Matovičovho nominanta Daniela Lipšica za špeciálneho prokurátora boli len malou overtúrou chaosu, ktorý zalomcoval vládnymi stranami po marcovom puči proti premiérovi.

Predseda vlády Igor Matovič vnútrokoalíciu vzburu zdôvodňoval takto: **„Pred pár týždňami sme chceli spolu s Marekom Krajčím oznámiť radostnú správu, že sa nám podarilo zohnať 2 milióny vakcín Sputnik V, ale koalíční partneri dovoz očkovacej látky využili na rozpútanie koalícieho krízy. Najskôr žiadali iba odchod Mareka Krajčího, potom dodatočne aj môj odchod.“** Bola to iba čiastočná pravda.

Spory v koalícii a krízu vo vláde vyvolával najmä on. **„Matovič rozdeľuje spoločnosť, je v konflikte s prezidentkou, primátormi a starostami, vedcami aj veľkou časťou občanov,“** hlásal Sulík a vyčítal premiérovi porušovanie paktu o neútočení a vyvolávanie konfliktov. Jeho stanovisko bolo zhodné so stanoviskom Remišovej: Igor Matovič musí podať demisiu.

Zradený premiér „pre upokojenie situácie“ považoval za absolútne nevyhnutné aby z vlády odišiel Richard Sulík, Mária Kolíková, z postu podpredsedu parlamentu Juraj Šeliga a z vedenia zdravotníckeho výboru NRSR Bittó Cigániková. Potom by sa aj on vzdal funkcie. Pre neho bolo striktnou podmienkou **„akceptovanie výsledkov parlamentných volieb z roku 2020“**. Žiadal, aby sa SaS vzdala jedného z troch ministerstiev, **„ktoré mu OLaNO po dohode prepustilo.“**

Malá vládna rošáda

Blížilo sa akési finále chaosu, v ktorom vláda nevládla a občania vystrašení z Covidu sa na všetko to vládnutie pozerali ako vyorané myši. Richard Sulík sa stretol s prezidentkou Zuzanou Čaputovou a radil sa s ňou o tom ako vybrádnúť z marazmu. Spomínalo sa aj meno prípadného nového premiéra z OLaNO Eduarda Hegera.

Šiesti ministri Krajčí, Krajniak, Sulík, Kolíková, Gröhling a Korčok podali demisiu a ako východisko z absurdnej situácie opozícia (Smer SD a Pellegriniho nezaraďení poslanci) navrhovali vyhlásenie

predčasných volieb. Petičný výbor za vyhlásenie referenda schválil znenie referendovej otázky o predčasných voľbách: **„Súhlasíte s tým, aby sa skrátilo VIII. volebné obdobie Národnej rady SR tak, aby sa voľby do Národnej rady SR vykonali do 180 dní odo dňa vyhlásenia výsledkov tohto referenda?“** Vieme ako sa skončila petícia za predčasné voľby. Prezidentka sa k takmer šesťstotisícim hlasov občanov obrátila chrbtom, posunula referendovú otázku na Ústavný súd a ten sa k volaniu po predčasných voľbách postavil alibisticky, navrhol vec riešiť v parlamente, ktorý by ústavnou väčšinou mohol potvrdiť novelu ústavného zákona o skrátení volebného obdobia. Fiškálne rozhodnutie zvíťazilo nad vôľou ľudu.

Ľud traumatizovaný v pandemickej kríze politickými spormi škodlivej vlády sa ocitol na vedľajšej koľaji. Premiér napokon po ťahaniciach so Sulíkom abdikoval, stal sa ministrom financií v staronovej vláde premiéra Eduarda Hegera. Krajčího v rezorte zdravotníctva nahradil Lengvarský a ostatní ministri, ktorí nedávno rezignovali, po pár dňoch dezignovali, obsadili si stoličky na pôvodných miestach. Prezidentka Čaputová vymenovala 1. apríla na deň bláznov pamätnú Hegerovu vládu. Bolo to zároveň pyrrhovo víťazstvo Richarda Sulíka, a prehra pre slovenskú občiansku spoločnosť. Matovič sa v ničom nezmenil, zostal čím bol – hrubým, urážajúcim, pomstychtivým výtržníkom. Ako líder najsilnejšej koalície strany OĽaNO má pod palcom svojho poslušného predsedu vlády. Hurá!

Doterajší predseda vlády sa zdanlivo vzdal svojej stoličky presne tak, ako keď pri nástupe do funkcie odovzdal firmu manželke Pavlínke. V šachovej terminológii sa to nazýva rošáda. Hlavné figúry si vymenili miesta a ostatné figúrky na šachovnici zostali v nezmenenej pozícii. O svoj post prišiel iba jeden ufnukaný pešiak: minister zdravotníctva Marek Krajčí. A to bola vlastne jediná, celkom bezvýznamná predvelkonočná žertva. Päťdesiat parlamentných Pročkov mohlo oslavovať svojho „veľkého štátnika.“

Tajné stretnutie v špeciálnej miestnosti SIS

V polovici vládnutia Hegero-matovičovského kabinetu sa udiala nepatrná zmena v parlamente. Z funkcie podpredsedu NRSR odstúpil Juraj Šeliga (Za ľudí) a skončila ako predsedníčka výboru pre sociálne veci aj jeho spolustraníčka Jana Žitňanská, pretože tento pár médiá nachytali v kaviarni u Štefana Hríba v čase zákazu vychádzania počas lockdownu. Za zmienku to vlastne ani nestojí, ak túto malichernú udalosť porovnáme s tým, čo sa stalo 17. mája v špeciálnom zariadení Slovenskej informačnej služby.

Tu v miestnosti zabezpečenej proti odpočúvaniu sa stretli riaditeľ SIS Michal Aláč, prezidentka Zuzana Čaputová, premiér Eduard Heger, predseda parlamentu Boris Kollár, ministerka spravodlivosti Mária Kolíková, minister vnútra Roman Mikulec, generálny prokurátor Maroš Žilinka, špeciálny prokurátor Daniel Lipšic, policajný prezident Peter Kovařík a šéf inšpekcie ministerstva vnútra Adrián Szabó.

Dnes už vieme pomerne presne čo bolo príčinou stretnutia, ktoré zvolal predseda vlády Eduard Heger a na jeho pozvanie sa na ňom zúčastnila hlava štátu Zuzana Čaputová a ďalší významní činitelia štátnej moci. Nešlo o gulčky, ale o delikátnu správu riaditeľa Slovenskej informačnej služby Michala Aláča, nominanta koalície, v ktorej informoval zúčastnených o manipuláciách v trestných konaniach, o nezákonných praktikách orgánov činných v trestných konaniach, o usmerňovaní svedkov a vzájomnej koordinácii ich výpovedí. Túto nelegálnu činnosť vyšetrovateľov a prokurátorov špeciálnej prokuratúry zaznamenávala tajná služba na základe zákonných povolení a výsledky odpočúvania mohli byť použité okamžite v trestných konaniach. Lenže horúca správa SIS, ktorá mala všetky predpoklady, aby sa zapísala do análov slovenskej demokracie ako obrovský škandál, sa stala zámienkou pre tzv. vojnu policajtov a snahou ministra vnútra zamiesť tento ťažký problém pod koberec.

V knihe Byť kajúcnikom sa oplatí z produkcie vydavateľa Romana Michelka autor tejto state podrobne opísal ako sa skončilo úsilie Diany Santusovej, šéfky vyšetrovacieho tímu Inšpekčnej služby postaviť vykonávateľov nezákonností z radov policajtov pred súd. Obvinených vykonávateľov týchto nezákonností verejnosť pozná ako čurillovskú mafiu vyšetrovateľov NAKA patriacu pod Lipšicov Úrad špeciálnej prokuratúry.

Prepustenie Pčolinského a exodus Kolíkovej do SAS

Generálna prokuratúra zrušila na základe paragrafu 363 Trestného poriadku obvinenia bývalému riaditeľovi SIS Vladimírovi Pčolinskému, podnikateľovi Zoroslavovi Kollárovi, finančníkovi Jaroslavovi Haščákovi, bývalému riaditeľovi kontrarozvedky SIS Lubomírovi Arpášovi a voči Arpášovej manželke, čo vyvolalo nevôľu koalíčných politikov a kritiku generálneho prokurátora Maroša Žilinského.

Bývalého riaditeľa SIS Vladimíra Pčolinského prepustili z niekoľkomesačnej väzby. Náместník generálneho prokurátora Jozef Kander po preskúmaní veci dospel k záveru, že „neboli splnené zákonné podmienky na trestné stíhanie obvinených pre skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie, a to pre závažné procesné pochybenia a pre absenciu dôkazov, ktoré by dôvodnosť vzneseného obvinenia potvrdzovali“.

Bola to prvá rana uštedrená Lipšicovi a ďalším vyznávačom pokrivenej spravodlivosti a taká rana bolí. Zabořela aj momentálnu ministerku spravodlivosti, ktorá chce rýchlo robiť korektúru v zákone o Trestnom poriadku SR. Podľa všetkého bude meno Žilinka ešte dlho omínať nielen Lipšica, ale aj ministra vnútra Romana Mikulca a samotného lídra OĽaNO. Pretože zmysel slovenského porekadla „orieš nepravosť, budeš ju i žať“, sa nedá ohýbať tak ako právo.

Inou, očakávanou politickou udalosťou bol odchod ministerky spravodlivosti Márie Kolíkovej zo strany Za ľudí pod ochranné krídla Sulíkovej strany SAS. Spolu s ňou opustili Remišovú poslanci Marek Hattas, Vladimír Ledecký, Ján Benčík, Tomáš Lehotský, Michal Luciak a poslankyňa Vladimíra Marcinková.

Nad stranou jej zakladateľa Andreja Kisku zazvonil umieráčik. Z pôvodného dvanásťčlenného poslaneckého klubu Za ľudí zostali len štyria. Rozjarený Richard Sulík privítal Kolíkovej frakciu s rozjarenou tvárou. Jeho klub sa rozrástol, bude mať v koalícii mocný hlas a blokačnú väčšinu. Boris Kollár sa z toho neteší, ale o ovečky vo svojom košiari sa neobáva. Má vyvinutý inštinkt ako prežiť v mafiánskej prípadne politickej tlačnici, pohybuje sa v politike ako úhor. Raz „súzvučí“ s koalíciou, inokedy sa od nej dištancuje podľa toho odkiaľ fúka populistický vietor.

Všetličo sa ešte prihodilo našom štáte. V Rimavskej Sobote, Košiciach a Bratislave sa konali mnohotisícové protivládne zhromaždenia pod patronáciou strany Smer a Generálny prokurátor SR Maroš Žilinka dal preveriť nezákonný únik medializovaných videí, ktoré zachytávali stretnutie Roberta Fica exministra vnútra Roberta Kaliňáka, obhajcu obvineného bývalého policajného prezidenta Tibora G. Mareka Paru, podnikateľa Miroslava Bödöra a syna Tibora G. na poľovníckej chate.

Boj o paragraf

Cieľ koalície je jasný – nepohodlného Žilinku treba zastaviť. Kolíková ponúkla jednoduché a rýchle riešenie – treba zrušiť alebo zmeniť v Trestnom poriadku „sporný paragraf 363.“ To tu ešte nebolo: Generálnemu prokurátorovi, ktorého zvolil parlament zdrvivujúcou väčšinou aj koalíčných hlasov treba oklieštiť právomoci dané zákonom. V paragrafe 366 sa uvádza: „Generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon. Porušením zákona sa rozumie podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci.“

Nemožno sa čudovať Matovičovi, Lipšicovi, Kolíkovej a poslancovi Baránikovi že im takéto vety

v Trestnom poriadku prekážajú, pre nich akoby neplatila zásada rímskeho práva „***in dubio pro reo***“ (v pochybnostiach v prospech obvineného). Na konečné víťazstvo alebo prehru spravodlivosti na Slovensku sa stále čaká. Maroš Žilinka neustupuje a hovorí: „***Pre Generálnu prokuratúru bol rok 2021 rokom vytrvalého a neoblomného úsilia o ochranu zákonnosti... Zákonnosť musíme presadzovať vždy a nielen keď nám to vyhovuje.***“

Okrem toho sa v posledných mesiacoch roka nič neočakávané nestalo. Akurát sa poslankyňa Romana Tabák z OĽANOkúpala ako tatranská víla pod horským vodopádom v ochrannom pásme TANAPu. Dostala pokutu 500 eur. Maličkosť.

AUTOR: Ľudovít Števko

Zdroj: veci-verejne.sk